

Havank: spectaculair maar ook zeer traag

Plaats: Openluchttheater Leeuwarden tussen Wolvensteeg en Haniasteeg **Gebeurtenis:** Haniaspectakel **Stuk:** Havank - De Inwendige **Dramaturge:** Tineke Prins **Regisseur:** Hans van Buuren **Musiekregie:** Jos Vooght **Belangstelling:** Kleine 100 toeschouwers **Andere voorstellingen:** Vanavond, morgen, 28, 29, 30 juni en 1 juli.

Wilde achtervolgingsscènes tot op het dak van een oud pakhuis, echte ambulances die af en aan rijden en massascènes met tientallen acteurs en actrices die elkaar niet eens in de weg lopen. Wat er verder ook over het derde Haniaspectakel gezegd kan worden, niet dat ze de extra mogelijkheden die theater in de open lucht biedt niet optimaal benutten. En wat ook niet onbelangrijk is: 'Havank' voldoet aan alle drie de eisen, die stichting 'De Ruimte' aan de eigen openluchtvoorstellingen stelt: het is spectaculair, er is een belangrijke plaats weggelegd voor muziek en het heeft alles met Leeuwarden te maken.

'Havank' was het pseudoniem van de in Leeuwarden geboren schrijver van detectiveromans, Hendrik van der Kallen. De schrijver is niet alleen geboren in de Friese hoofdstad, maar keerde daar later in zijn leven ook regelmatig terug en woonde dan altijd in hotel Amicitia, op de hoek van de Wirdumerdijk en de Nieuwegeweg. Gisteravond, de dag van de première, was het precies 25 jaar geleden, dat Havank op zijn hotelkamer in Leeuwarden volkomen onverwacht overleed na een hartstilstand.

Het stuk laat afwisselend scènes uit het werk en uit het leven van de schrijver zien. De eenheid van leven en werk wordt niet consequent doorgevoerd in het stuk, maar een paar keer is de overgang van werkelijkheid naar verhaal subliem. Dat is onder andere het geval wanneer Van der Kallen zich op de kast laat jagen door het 'omsittend laach' in de foyer van Amicitia, deze vier mannen zich vervolgens min of meer symbolisch omkleden in schurken, de muziek door de popband wordt overgenomen van het strikje en de schrijver het geboefte een paar kogels najaagt voor ze definitief het verhaal instappen. Een juweel is ook de scène waarin de door Van der Kallen aanbeden Anna-

Maria van Burmania uit de lijst van haar schilderij stapt en samen met het koor een requiem zingt

voor de door hevige depressies geplaaide auteur.

Zo zitten er nog enkele scènes in het stuk, die het op zich al de moeite waard maken de gang naar Wolvensteeg te maken. Maar daarmee is niet gezegd, dat het derde Haniaspectakel op alle punten geslaagd is. Het grotere speelveld dat openluchttheater op schouwburgtoneel voor heeft, heeft ook zijn nadelen en die weten de regisseur en de vele tientallen spelers niet goed te omzeilen. Mede door de grote afstanden die steeds overbrugd moeten worden, ligt het tempo van het spel bijna steeds te laag. Voeg daar nog aan toe de vele en eindeloze belpartijen - soms kan een telefoon een uitkomst zijn voor een toneelschrijver, maar in Leeuwarden laat men vooral zien dat het theatraal tevens een onding is - en de veel te lang uitgesponnen scènes van het misdaadverhaal, en het zal duidelijk zijn dat er hier daar ook wel eens stevig gegaapt werd.

Het was dramatisch ongetwijfeld interessanter geweest om de tragiek van de figuur Van der Kallen wat meer uit te diepen en zijn romanfiguur De Schaduw - die dertig jaar na dato nauwelijks meer te pruimen is met zijn geleuter - een wat minder prominente plaats toe te kennen. Feit is natuurlijk wel, dat dat lang zulke spectaculaire scènes niet zou hebben opgeleverd.

Al met al een onderhoudende voorstelling, die als zij een paar keer is gespeeld ongetwijfeld nog iets aan tempo wint en daarmee beter wordt. Speciale vermelding verdient de wijze waarop men gebruik maakt van het 'natuurlijke' decor van enkele oude, vervallen pakhuisen. Een lust voor het oog. Het verdient overigens wel aanbeveling eerst een en ander over Havank te lezen - bijvoorbeeld de bij het Haniaspectakel behorende krant of het in het vorig jaar verschenen boekje 'In de schaduw van Havank' -, anders bestaat de kans dat u de voorstelling verlaat net als een jonge vrouw gisteravond, die haar vriend halverwege de Haniasteeg bekende: „Ik heb er helemaal niets van begrepen”.

SIETSE DE VRIES